

Menneskealder. Naar jeg husker tilbage til min Barndom, var det en given Ting, at næsten i ethvert borgerligt Selskab, hvor Folk mødtes, spillede de stærke Drikke en overvældende Rolle, en saa stor Rolle, at Virkningerne deraf altid vare synlige paa dem, der rejste sig fra et velbesat Bord, hvor de havde gjort sig til gode med Taffelets Ydelser. Det ser man ikke længere i vore Dage. De fortinnede Øjne, de røde Kinder, den løse Tunge vare et Element i Selskabslivet, som efter min Erfaring nu er forsvundet. Og hvad der saaledes finder Sted i den borgerlige Verden, det samme har fundet Sted og finder vel Sted i den Verden, som gaar Haand i Haand med den borgerlige, i den arbejdende Befolkning. Ogsaa der tror jeg, at der viser sig et betydningsfuldt Fremskridt.

Naar der bliver spurgt om, ad hvilke Veje man yderligere skal fremme denne Sag, er jeg af den Mening, som vist de fleste andre Medlemmer, der have udtalt sig, at det er gennem Oplysningsmidler, at det væsentlig kan naas, og det er ad den frivillige Sammenslutnings Vej, at man naar videst frem. Men jeg betragter en Lov som denne, om hvis Enkeltheder jeg ikke skal udtale mig — jeg er ogsaa tilbøjelig til paa mange enkelte Punkter, antager jeg, at se kritisk paa den —, mest som en Lov, der søger at gribe ind i Virkningerne af Drukkenskaben og skabe en forebyggende Gang i Udviklingen, mere end jeg betragter den som en egentlig Straffelov. Jeg ser ogsaa dette Forslag fra det Synspunkt, at her er Tale om at forhindre Folk i at komme udenfor de Grænser, som i det borgerlige Liv ere stillede for os, nemlig i Forholdet til os selv og vore Medborgere. Der er stillet den Opgave ad Helbredelsens Vej at komme udover en Sygdom, som mangfoldige Mennesker lide af, ikke paa Grund af ond Villie, som det er bleven sagt, men netop fordi de ad Arvelighedens Vej eller paa anden Maade ere komne ind under en Magt, en *vis major*, som de ikke ere i Stand til at modsætte sig. I gamle Dage var man tilbøjelig til at le ad enhver fuld Mand, men jeg tror ogsaa, man er kommen noget bort fra denne Synsmaade, fordi man ser, at der bag ved det, der vækker Latter, ligger noget, der i Virkeligheden skulde vække ganske andre Følelser end Fornøjelse. Og denne alvorligere Betragtning er netop ogsaa kommen til Orde i de Forsøg, som her ad Lovgivningens Vej, og andre Steder paa anden Maade, gøres for at komme til Bunds i den Tilstand, under hvilken Folk

og derigennem Samfundet lide, og ophæve de Aarsager, vi med Rette kunne have Grund til at beklage os over. Jeg kan derfor slet ikke se, at Tankegangen i Lovforslaget er reaktionær, selv om man kan kritisere Enkeltheder deri. Jeg kan kun se, at det er et Forsøg paa at følge med Tidens Udvikling, paa at faa en dybere og dybere Erkendelse frem af, hvad overdreven Nydelse af berusende Drikke er for en stor Samfundsulykke, og at det i Stedet for at bebrejde Regeringen, at den gør Forsøg i den Retning, snarere vilde være naturligt, at man takkede Regeringen for, at den har givet den lovgivende Forsamling Lejlighed til at drøfte et saa betydningsfuldt Spørgsmaal for gennem denne Drøftelse at søge en Løsning, der paa bedste Maade kan tilfredsstille alle begrundede Krav.

Jeg anbefaler derfor Forslaget til en grundig og velvillig Overvejelse i et Udvalg, en Velvillie, der retter sig særlig mod hele den Sag, man her har at behandle, selv om man overfor Enkeltheder i Forslaget mener at skulle tage sit Forbehold.

Rottbøll: Jeg skal til den ærede sidste Taler gøre en kort Bemærkning. Naar det ærede Medlem talte om, at dette Forhold griber saa stærkt ind i Samfundslivet, og at Lovforslaget netop er foreslaet, for at Drikfældighed ikke skal gribe for stærkt og yderligere ind i Samfundsforholdene, er det for saa vidt rigtigt. Men jeg vil dog henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at det, der foreslaas i Lovforslaget for at komme Drikfældigheden særlig til Livs, er Tvangsindlæggelse paa en Statsanstalt, indrettet til 250 Mennesker. At der derved skulde opnaas noget stort, det er det, jeg benægter, og jeg tror, at man ad andre Veje kan opnaa ganske anderledes meget, idet jeg, som sagt, ikke tror, at en Statsanstalt og det, der i øvrigt foreslaas her, ere de Penge værd, som det vil koste.

Dernæst maa jeg ogsaa gøre opmærksom paa, at hvis dette Forslag handlede om Folk, der faktisk gribe forstyrrende ind i vore Samfundstilstande ved at optræde i beruset Tilstand eller ved at øve Vold, ved at glemme deres Forsørgelsespligt, ved at være til Fare for eget og andres Liv osv., skulde jeg ikke have noget imod at gribe til Tvangsforanstaltninger. Men det er jo ikke alene saadanne Folk, man beskæftiger sig med, man skader jo mange andre Folk gennem Lovforslaget. Den højtærede Justitsminister talte om,